DAGSINS MEINING

Oljuoyggin Suðuroy!

Ringa støðan í Suðuroynni við arbeiðsloysi og mótloysi hevur fingið politikarar, vinnulívsfólk oo. at koma við hugskotum um, hvussu vit betra støðuna í oynni. Her eru nógv góð hugskot, men spurningurin er, hvussu vit byggja brýr millum hugskotini og veruleikan – gerandisdagin. Og hvussu vit fáa gjørt nakað, ið munar uppá longri sikt.

Tað mest umráðandi er, at vit ásanna veruleikan og hava vilja til at vísa á ábøtur og betringar. Eitt er so tað, sum kemur "uttanífrá". Tað mest umráðandi er, at suðuroyingar sjálvir gera nakað ítøkiligt fyri at betra um støðuna. At teir ganga á odda at fáa framt broytingar. Standa saman sum ein maður. Tað vil tí vera ein blandingur av suðriskari ígongdsetan og viljanum hjá øðrum at fáa virksemi í Suðuroynni, ið skal vera drívandi megin í eini Suðuroyarætlan, eitt slag av Marshallætlan fyri oynna.

Spurningurin er so, hvat kann koyrast í eina slíka ætlan, ið veruliga munar uppá longri sikt. Her eiga vit m.a. at hyggja at eini komandi oljuvinnu og spyrja, um ikki hon kundi verið partur av ætlanini. Men av tí at vit enn ikki hava nakra vissu fyri, at um vit fáa nakra oljuvinnu - og um hon kemur, so liggur hon nøkur ár frammi í tíðini - eiga vit ikki at kalkuera við henni her og nú.

Men spurningurin er, um tað ikki er rætt longu nú at gera eina alternativa ætlan fyri Suðuroynna sum oljuoyggj. Væl vitandi at avgjørt var at lata vinnuna sjálva ráða, hvar hon vildi hava eina oljuútgerðarhavn, so ber til at seta út í kortið av nýggjum. Vit eiga at taka spurningin upp, nú tørvur veruliga er á eini loysn fyri Suðuroynna uppá longri sikt, um ikki landið eigur at reka virknan regionalpolitikk nettup á oljuøkinum. So mikið nógv virksemi er í meginøkinum, at tað má bera til landspolititiskt at siga, at Suðuroyggin skal vera framtíðar oljuoyggin tvs. at virksemi við tilknýti til oljuleiting og seinni vónandi útbygging og loksins framleiðslu, skal stýrast til Suðuroynna. Hóast hetta ikki loysir nakran trupulleika her og nú, kann tað kortini vera við til at halda lív í vónini og verða partur av eini trúgv uppá, at tað fer at bera til. At suðringar, sum útbúgva seg, kunnu síggja ein møguleika at koma heimaftur. Savnar tú oljuvirksemið til eina ávísa oyggj, so kann hetta skapa nógv beinleiðis men eisini avleidd arbeiðspláss.

Taka vit Runavíkina, er greitt, at har er gjørd íløga í eina oljuhavn. Taka vit Suðuroynna, so liggur Drelnes eisini nærum klárt til at brúka til oljuhavn. Hví ikki royna at stinga út í kortið av nýggjum. Gerið t.d. Runavíkina til ferðamannahavn, nú tað er vorðið ov trongligt í Havn. Og gerið so Drelnes til oljuhavn.

Vit mugu hava dirvi og vilja til at vísa landsplanlegging í verki. Kommunusamanlegging er ein partur av hesum. Vit mugu eisini tora at broyta tiknar avgerðir. Landsins hægsti myndugleiki eigur at seta út í kortið, hvussu og hvar vit menna hetta landið, uttan alla tíðina at skula taka hædd fyri egináhugamálum hjá vinnufyritøkum, kommunum og plássum. Føroyar hava brúk fyri eini regionalari heildarætlan, har vit t.d. gera greitt, hvar farmaskipini, ferðamannaskipini og oljuskipini skulu halda til í framtíðini. Kemur tunnil millum Skálafjørðin og høvuðsstaðarøkið, er tað uppaftur ein grundgeving fyri, at Runavík kann gerast ferðavinnuhavnin. Okkara boð eru tí: hugsið uppá longri sikt, setið út í kortið og gerið Suðuroy til oljuoyggj.

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Rættvísi endaði við rokning

Annfinn Hansen

Vísandi til heimatíðindi í Dimmalætting seinasta fríggjadag á blaðsíðu nr. 10 undir yvirskriftini " Rættvísi endaði við eini rokning".

Eg skal leggja fylgjandi afturat hesi blaðgrein, sum ikki er komið fram í dagsins ljós. Bjørg hevur hvørki áðrenn ella eftir tvingsilssøluna hevur skylda P/F Føroya Banka pening, hetta viðgongur bankin fyri fyrstu ferð í 2003.

Fyrv. advokatur bankans sum hevði tvingsilssøluna um hendi, hevur sjálvur undir málsviðgerðini boðað frá, at bankin er komin við villleiðandi upplýsingum í sambandi við innheinting og úttøku.

"Villeiðandi upplýsingar". Hetta kann ikki skiljast annanleiðis enn at hava sagt ósætt, ella lygnir.

Nevndu upplýsingar kann eg skjalprógva.

Vísandi til nevnda, so hevur tað eydnast P/F Føroya Banka at fáa Bjørg skrásetta sum skuldari úttøkudagin 21. mars 1994, sum eisini samsvarar við Fútabókina.

Fyri at kunna gjøgnumføra úttøkuna, hevur tað helst verið neyðugt hjá P/F Føroya Banka at skráseta Bjørg sum skuldara úttøkudagin, og hetta má sigast hevur eydnast bankanum sera væl.

Tá úttøka er gjørd og eftirfylgjandi tinglýst, so er tvingsilssølugrundarlagið til staðar.

P/F Føroya Banki hevur sambært galdandi lógarreglur ábyrgdina av at útøkugrundarlagið er í lagi, og tað varð tað ikki úttøkudagin.

Undanførsla bankans viðv. úttøkugrundarlagnum skjalprógvan og vitnisfrágreiðing, sum hevur seinkað málinum síðani 1999, og heilt framm til dómsviðgerðina í oktober 2004, hjálpti einki nú dømt varð 29. nov. 2004

Dómurin staðfesti at úttøkan var gjørd av órøttum.

Peningaliga tapið og órætturin elvdur av bankanum harmar Bjørg sera nógv, men stívrenda støða bankans eftirfylgjandi harmar Bjørg minst líka so nógv, her verður hugsað um tað brævaskifti, sum er farið fram, har bankin als ikki vildi hoyra talan um, at hann hevði gjørt Bjørg órætt.

Rætturin hevur nú talað. Bankin hevur framt grovan órætt móti Bjørg og elvt til stórt peningatap. Eg skal lata vera við at koma inn á tær ónáðir annars hesin órættur hevur verið atvoldin til havandi í huga, at tvingsilssølan gjørdi familjuna heimleysa, og sum av somu orsøk noyddist at flyta av landinum.

Rætturin staðfestir, at einans ásetingar um foreldilsi forðar Bjørg í at krevja ognina aftur frá verandi eigara ella krevja bankan eftir endurgjaldi fyri missin. Talan er tí um meira ella minni tilvildar ligar umstøður, sum "bjarga" bankanum undan endurgjaldi. Men hvat við etikkinum og moralinum? Kennir bankin onga skomm av hesum máli?

Hvat siga almennu myndugleikarnir sum varða av bankanum, til ein banka, sum av órøttum hevur framt eina tvingsilssølu? Hvørjar avleiðingar fær hetta fyri teir persónar, sum í bankanum hava varðað av hesum máli?

Vegna vindikatiónskrav og dóm, so hevur bankin neyvan áhuga í at veita fígging, ella hava áhuga í at gerast eigari ognini matr. 20 c í Fuglafirði aftur.

Vindikatiónskrav í hesum sambandi merkir, at um Bankin gerst eigari av ognini aftur, so kann Bjørg við lógini í hondini gera krav uppá ognina aftur.

Eg kann í hvussu so er ikki lata vera við at hugsa um núverandi eigaran av ognini, sum hevur keypt sethúsini í góðari trúgv frá Føroya Banka. Hesin fær helst beiskan ráka í munnin av at vera komin til ognar av sethúsunum upp á ein so óetiskan máta.

Støðan hereftir er so tann, at viðkomandi stendur eftir við einum sethúsum, sum hann neyvan fær selt aftur, tí hvør vil verða eigari av einum sethúsum, sum í veruleikanum kunnu kallast "tjóvagóðs".

Sum sæst á dóminum, so hevur bankin brúkt nógva tíð til at prógva hvørju skjøl lógu frammi úttøkudagin 21. mars 1994, og pástandur bankans hevur verið, at bæði eitt veðbræv og eitt skaðaloysisbræv lógu frammi í Fútarættinum í Rúnavík úttøkudagin. Dómurin staðfestir, at einans eitt skuldarbræv lá frammi uttan nakra veðseting, sum Annfinn persónliga hefti fyri.

Tað er eisini mín meting, at P/F Føroya Banki hevur drigið hetta málið út við vilja, vælvitandi um fyrningarfreistina, og at teir høvdu gjørt nakað ólógligt.

Tað sær eisini sera løgið út, at bankin ikki fyrenn næstan 5 ár eru umliðin frá tvingsilssøluni, sendir málið í Fútarættin í Gladsaxe í 1999.

Peningakravið móti undirritaða bleiv sett fram í Fútarættinum í Gladsaxse í 1999, men advokatur bankans møtti ikki á rættarfundinum, og málið bleiv harvið burturvíst. Málið bleiv endursent til Fútarættin í Gladsaxe í 2000, men í hesum tíðarskeiðnum er málið fyrnað, sostatt hevur bankin einki rættarkrav ímóti Annfinn Hansen longur.

Mær vitandi er ikki loyvt at skráseta skuld í RKI, sum er stovna í Føroyum, hetta gjørdi bankin beinanvegin, men advokaturin hjá undurritaða fekk hetta strikað.

Matr nr. 20c bleiv sambært hjúnasáttmála serogn hjá Bjørg í 1983.

Føroya Banki bleiv stevndur 14. november 2002, og dómurin fall 29. november 2004.

Eg skal til seinast siga, at tað er undirritaði sum frá byrjan av hevur tikið sær av hesum máli, vegna konu mína Bjørg.

Faroe Law tók sær av sakarmálinum.

Eg kann til seinast ikki lata verða við at hugsa um allar hinar familjurnar, har sethúsini fóru á tvingsilssølu, er alt farið so rætt fram her?

Innsent tilfar

Av tí at vit fáa rættuliga nógv innsent tilfar sendandi – meira enn vit fáa í blaðið – hevur blaðleiðslan verið noydd at gjørt nakrar avmarkingar.

Enn sum áður skal fult navn skal vera undir øllum innsendum greinum – annars verða tær ikki prentaðar. Harnæst tilskila vit okkum rætt til at ikki at taka við tilfar, sum eisini er sent øðrum bløðum ella hevur verið prentað aðrastaðni.

Drúgvar greinar – greinar sum eru longri enn áleið 5.500 tekn, verða raðfestar lægri, og koma bert í blaðið, um pláss er fyri teimum. Tað er ein fyrimunur um vit fáa tilfarið umvegis teldupost ella á diskli.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo
Fíggjarleiðari: Tóki Højgaard toki@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Teresa Jensen teresa@sosialurin.fo
Hjørdis Gregersen hjordis@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Snorri Brend snorri@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydna@sosialurin.fo
Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo
Sosialurin í Vágum:
360 Sandavágur
tel. 333820, 220507 fax 333720
e-post: edvard@sosialurin.fo
e-post: vagar@sosialurin.fo

Uppseting/prent:
Uppseting: Føroyaprent
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 14[00]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.